

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γραφείο Γενικού Διευθυντή

Αρ. Φακ.: Υ.Ο. 13.23.003
Αρ. Τηλ.: +357 22 60 1210
Ηλ. Ταχ.: sartymata@mof.gov.cy

16 Ιανουαρίου, 2023

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΑΡ. 1724

Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας,
Πρόεδρο Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας,
Πρόεδρο Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας,
Γενικό Ελεγκτή,
Επίτροπο Διοικήσεως,
Επίτροπο Εποπτείας (ΓεΣΥ),
Επίτροπο Νομοθεσίας,
Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα / Επίτροπο Πληροφοριών,
Πρόεδρο Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού,
Επίτροπο Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού,
Επίτροπο Διαφάνειας,
Διοικητή Κυπριακής Υπηρεσίας Πληροφοριών,
Γενικούς Διευθυντές Υπουργείων, Υφυπουργείων,
Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης,
Αρχιπρωτοκολλητή,
Γενικό Λογιστή,
Έφορο Εσωτερικού Ελέγχου,
Έφορο Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών,
Πρόεδρο Εφοριακού Συμβουλίου,
Πρόεδρο Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών,
Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων,
Προϊστάμενο Διοίκησης Προεδρίας,
Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου

Προϋπολογισμός για το 2023 και
Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2023 – 2025

I. Εισαγωγή

Ο Προϋπολογισμός για το 2023 (Π/Υ) και το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΜΔΠ) 2023 – 2025, ψηφίστηκε από την ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων (ΒτΑ) στις 8 Δεκεμβρίου 2022, με την ενσωμάτωση αριθμού κυβερνητικών τροποποιήσεων και κοινοβουλευτικών τροπολογιών. Ο περί Προϋπολογισμού του 2023, Νόμος του 2022 [Ν.(82 ΙΙ)/2022] έχει δημοσιευθεί στο Παράρτημα Πρώτο - Μέρος ΙΙ της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας, με αριθμό 4470 και ημερομηνία 29 Δεκεμβρίου 2022.

2. Στη συνέχεια, ο Υπουργός Οικονομικών εξέδωσε το σχετικό Ένταλμα Πληρωμής στη Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας, με το οποίο εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπανών για το 2023. Με βάση το εν λόγω Ένταλμα, η διενέργεια δαπανών για τα κονδύλια που βρίσκονται κάτω από την αρμοδιότητα των ελεγχόντων λειτουργιών καθίσταται δυνατή.

3. Ο Π/Υ του 2023 και του ΜΔΠ 2023-2025, μαζί με το Επεξηγηματικό Μνημόνιο βρίσκονται αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών-www.mof.gov.cy («Προϋπολογισμός»).

II. Ετοιμασία Προϋπολογισμού / Στρατηγικές Επιδιώξεις

4. Το 2022, η οικονομία συνέχισε τη θετική της πορεία μετά από σημαντική ανάκαμψη και αναμένεται να κλείσει με θετικό ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 5,7%, επηρεάζοντας θετικά την αγορά εργασίας, με πτωτική πορεία του ποσοστού ανεργίας. Για το 2023, η οικονομία, αναμένεται να παρουσιάσει επιβράδυνση, λόγω των σημαντικών διεθνών προκλήσεων και των επιπτώσεων από τις αυξήσεις στις τιμές και τα επιτόκια, με τον ρυθμό ανάπτυξης να προβλέπεται να επιβραδυνθεί γύρω στο 3,0%.

5. Παρά τις δύσκολες δημοσιονομικές συνθήκες που επικρατούν ένεκα της συνέχισης των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού (COVID-19) και του πολέμου στην Ουκρανία, μέσω του προτεινόμενου Π/Υ επιδιώκεται η συγκράτηση των δημόσιων δαπανών χωρίς να επηρεάζεται η υλοποίηση/ συνέχιση σημαντικών έργων, η ολοκλήρωση των οποίων αναμένεται να έχει σημαντική συνεισφορά στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου και κατ' επέκταση στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών. Σημαντική συμβολή πρόκειται να επιφέρει και η υλοποίηση έργων, τα οποία περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) που αναμένεται να έχουν σημαντική συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου και κατ' επέκταση στην οχύρωση της κυπριακής οικονομίας για αντιμετώπιση προκλήσεων, προς όφελος των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων.

6. Το ΣΑΑ αποτελεί μέρος της ευρύτερης Μακροχρόνιας Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης της Κυπριακής Οικονομίας («Μακροχρόνια Στρατηγική») η οποία έχει ως όραμα να καταστεί η Κύπρος ένα από τα καλύτερα μέρη του κόσμου για να ζει κάποιος, να εργάζεται και να δραστηριοποιείται, μέσω της υλοποίησης ενός εύρους οριζόντιων και τομεακών δράσεων μέχρι το 2035. Η Μακροχρόνια Στρατηγική βασίζεται σε μελέτη που έχει εκπονήσει το Συμβούλιο Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας (ΣΟΑ) και στοχεύει στην υλοποίηση κυρίως διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων με στόχο να μετατραπεί η Κύπρος σε κράτος πρότυπο με μια ακμάζουσα, ανθεκτική οικονομία και μια δίκαιη, χωρίς αποκλεισμούς κοινωνία. Παράλληλα, η Μακροχρόνια Στρατηγική στοχεύει στη στροφή προς ένα σύγχρονο οικονομικό μοντέλο ανάπτυξης στη βάση της ψηφιοποίησης και της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας που θα διευρύνει την παραγωγική βάση της οικονομίας σε τομείς με μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία, με στόχο την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης και την ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας.

7. Το Υπουργικό Συμβούλιο (ΥΣ) με Απόφασή του με αρ. 93.067 και ημερομηνία 18/5/2022 ενέκρινε το Μηχανισμό Διακυβέρνησης για την υλοποίηση, επικαιροποίηση και αναδιαμόρφωση της Μακροχρόνιας Στρατηγικής. Στη βάση της Απόφασης του ΥΣ, έχει συσταθεί στο Υπουργείο Οικονομικών, η Επιτροπή Παρακολούθησης της οποίας προεδρεύουν οι Γενικοί Διευθυντές του Υπουργείου Οικονομικών και της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης και έχουν δημιουργηθεί στο Υπουργείο Οικονομικών δυο Μονάδες: (1) «Μονάδα Στρατηγικού Σχεδιασμού» και (2) «Μονάδα Παρακολούθησης της υλοποίησης της Στρατηγικής».

8. Η Μονάδα Στρατηγικού Σχεδιασμού, σε συνεργασία με όλα τα εμπλεκόμενα Υπουργεία, Υφυπουργεία, Τμήματα και άλλους ανεξάρτητους φορείς, θα διαμορφώσει το τελικό Πλάνο Δράσεων, στη βάση των 242 προτεινόμενων οριζόντιων και τομεακών δράσεων της μελέτης του ΣΟΑ, το οποίο θα προωθηθεί για ενσωμάτωση στα Στρατηγικά Σχέδια των Υπουργείων/Υφυπουργείων και άλλων φορέων, αρχής γενομένης κατά την ετοιμασία του Προϋπολογισμού 2024 και ΜΔΠ 2024-2026. Η υλοποίηση των προαναφερόμενων δράσεων θα πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα των Υπουργείων/Υφυπουργείων/Υπηρεσιών.

III. Μεσοπρόθεσμες προοπτικές της κυπριακής οικονομίας 2023 – 2025

9. Σύμφωνα με το βασικό μακροοικονομικό σενάριο, οι προοπτικές της κυπριακής οικονομίας μεσοπρόθεσμα αναμένεται να είναι θετικές, αλλά με σημαντικό βαθμό αβεβαιότητας. Μετά την περαιτέρω βελτίωση το 2022 σε σχέση με το 2021, η οικονομία αναμένεται να παρουσιάσει κάποια επιβράδυνση το 2023, λόγω εξωγενών παραγόντων που οφείλονται στις σημαντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η παγκόσμια οικονομία, κυρίως ως αποτέλεσμα του συνεχιζόμενου πολέμου Ρωσίας-Ουκρανίας. Την περίοδο 2024-2025, ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να επιταχυνθεί οριακά, με την αβεβαιότητα στις προβλέψεις, η οποία παραμένει αρκετά μεγάλη, λόγω των προκλήσεων στο γεωπολιτικό σκηνικό αλλά και σε σχέση με την εξέλιξη της πανδημίας.

10. Η εγχώρια ζήτηση και ειδικότερα η ιδιωτική κατανάλωση αναμένεται να συνεχίσει στα θετικά επίπεδα του 2022, αν και με χαμηλότερο ρυθμό, ενώ η ανεργία προβλέπεται να συνεχίσει την πτωτική της πορεία, οδηγώντας σε συνθήκες, σχεδόν, πλήρους απασχόλησης.

11. Περαιτέρω, η υλοποίηση σημαντικών εγχώριων και ξένων επενδύσεων, κυρίως για εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος (μαρίνες, καζίνο, ξενοδοχειακές υποδομές), των τομέων της εκπαίδευσης και έρευνας (διασύνδεση της έρευνας με την πραγματική οικονομία, υποδομές τριτοβάθμιων ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων, Κέντρα Αριστείας για Έρευνα και Καινοτομία), των μεταφορών (λιμάνια), της ενέργειας (καινοτόμες υποδομές παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, υποδομές φυσικού αερίου, άδειες για έρευνα και εξόρυξη υδρογονανθράκων) και των ακινήτων, αναμένεται να συνεισφέρουν στην αύξηση του δυναμικού ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας. Οι σημαντικές επενδύσεις που θα υλοποιηθούν, τόσο στο πλαίσιο του ΣΑΑ όσο και του

Προγράμματος Πολιτικής Συνοχής «ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027», αναμένεται να ενισχύσουν ακόμη περισσότερο την παραγωγική βάση της οικονομίας.

12. Σύμφωνα με το βασικό μακροοικονομικό σενάριο, ο ρυθμός ανάπτυξης προβλέπεται να κυμανθεί γύρω στο 3,0% το 2023, ενώ για τα έτη 2024 και 2025 αναμένεται να κυμανθεί στο 3,3% και 3,2%, αντίστοιχα.

13. Ο ρυθμός πληθωρισμού (ΔΤΚ) για το 2023 προβλέπεται να κυμανθεί στο 3,0%, ενώ για τα έτη 2023 και 2024 προβλέπεται να περιοριστεί στο 2,0%.

14. Το ποσοστό ανεργίας αναμένεται να μειωθεί γύρω στο 6,4% του εργατικού δυναμικού το 2023, και ακολούθως το 2024 να περιορισθεί στο 5,7% και το 2025 να μειωθεί περαιτέρω στο 5,0%.

Πίνακας 1: Οικονομικοί Δείκτες/ Προβλέψεις 2021-2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Ρυθμός Ανάπτυξης (%)	-6,6	5,7	3,0	3,3	3,2
Πληθωρισμός ΕΔΤΚ (%)	-2,3	7,7	3,0	2,0	2,0
Ανεργία (%)	7,5	7,0	6,4	5,7	5,0

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών

IV. **Δημοσιονομικοί Στόχοι 2023 – 2025**

15. Σύμφωνα με τις μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προβλέψεις του Υπουργείου Οικονομικών¹, το δημοσιονομικό ισοζύγιο κατά το 2023 προβλέπεται να είναι πλεονασματικό ύψους 1,7% ως ποσοστό του ΑΕΠ, ενώ το πρωτογενές πλεόνασμα προβλέπεται να είναι ύψους 2,9% ως ποσοστό του ΑΕΠ. Το διαρθρωτικό ισοζύγιο προβλέπεται να είναι πλεονασματικό ύψους 1,1% του ΑΕΠ το 2023.

16. Για το 2024, προβλέπεται περαιτέρω βελτίωση στο δημοσιονομικό ισοζύγιο κατά 0,6 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ, δηλαδή δημοσιονομικό πλεόνασμα ύψους 2,3% του ΑΕΠ, ενώ το 2025 αναμένεται να παραμείνει πλεονασματικό ύψους επίσης 2,3%, ως ποσοστό του ΑΕΠ. Το πλεόνασμα στο πρωτογενές ισοζύγιο για τα έτη 2024 και 2025 προβλέπεται να ανέλθει στο 3,5% του ΑΕΠ, αντίστοιχα. Σε διαρθρωτικούς όρους το δημοσιονομικό ισοζύγιο αναμένεται να είναι πλεονασματικό ύψους 1,8% το 2024, ενώ το 2025 προβλέπεται διαρθρωτικό δημοσιονομικό πλεόνασμα ύψους 1,9%.

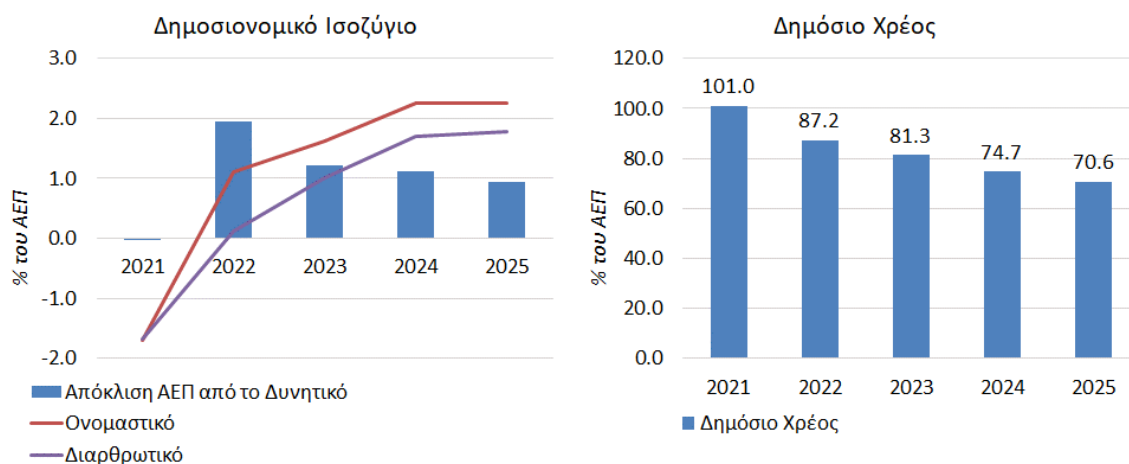
17. Ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος που καθορίζεται στα πλαίσια του Προγράμματος Σταθερότητας είναι ισοσκελισμένο δημοσιονομικό ισοζύγιο σε διαρθρωτικούς όρους (κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο εξαιρουμένων προσωρινών παραγόντων στο σκέλος των εσόδων και δαπανών). Επομένως, με βάση τα

¹ Στη βάση των προβλέψεων του Υπουργείου Οικονομικών που έγιναν τον Οκτώβριο του 2022, ενώ λαμβάνεται υπόψη και η πρόσφατη αναθεώρηση του ΑΕΠ, η οποία επηρεάζει ορισμένους δείκτες εκφραζόμενους ως ποσοστό του ΑΕΠ. Η επόμενη αναθεώρηση των προβλέψεων προγραμματίζεται για τον Απρίλιο του 2023.

προαναφερόμενα, ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος αναμένεται να επιτευχθεί. Σημειώνεται παράλληλα ότι, η γενική ρήτρα διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης η οποία ενεργοποιήθηκε τον Μάρτιο 2020, στο πλαίσιο της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ταχεία και συντονισμένη αντιμετώπιση της πανδημίας της νόσου Covid-19 παρέχοντας στα κράτη μέλη την ευχέρεια να αποκλίνουν από τον στόχο τους, λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα για την καλύτερη στήριξη των συστημάτων υγείας και πολιτικής τους προστασίας, αλλά και για την προστασία των οικονομιών τους, αναμένεται να απενεργοποιηθεί το τέλος του 2023.

18. Το δημόσιο χρέος, με βάση τα πιο πάνω, προβλέπεται ότι το 2023 θα μειωθεί στα €23,1 δις σε σύγκριση με €23,4 δις το 2022 και ως ποσοστό του ΑΕΠ να περιορισθεί στο 81,3% σε σύγκριση με 87,2% τον προηγούμενο χρόνο. Η πτωτική πορεία του δημόσιου χρέους, ως ποσοστό του ΑΕΠ, αναμένεται να συνεχιστεί και τα επόμενα χρόνια και να περιορισθεί στο 74,7% και 70,6%, τέλος του 2024 και 2025, αντίστοιχα.

Διάγραμμα 2 - Δημοσιονομικό ισοζύγιο και Δημόσιο χρέος, % ΑΕΠ, 2021-2025^π

2021-2024: Προβλέψεις, Υπουργείο Οικονομικών

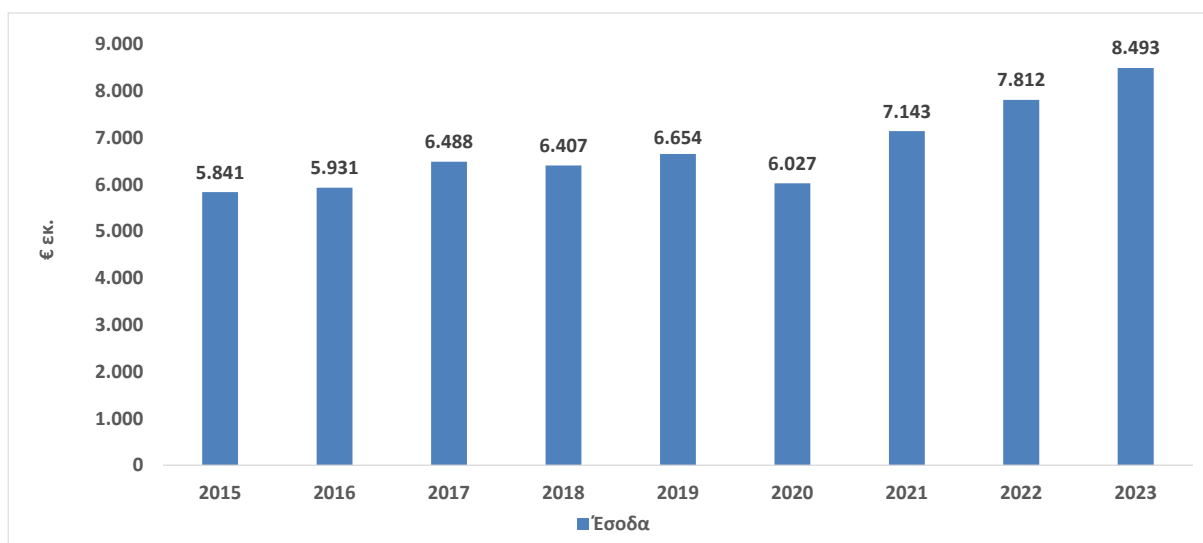
V. Προϋπολογισμός 2023 και ΜΔΠ 2023 – 2025

19. Ο Π/Υ του 2023 παρουσιάζει την πιο κάτω εικόνα:

19.1 Τα έσοδα, εξαιρουμένων των χρηματοοικονομικών ροών² αναμένεται το 2023 να ανέλθουν στα €8.493 εκ. σε σύγκριση με αναθεωρημένα έσοδα ύψους €7.812 εκ. το 2022, παρουσιάζουν δηλαδή αύξηση της τάξης του 9%.

² Έσοδα από δάνεια. 2014-2021 τελικά, 2022 αναθεωρημένα, 2023 πρόβλεψη.

Διάγραμμα 3 - Έσοδα εξαιρουμένων των χρηματοοικονομικών ρούν 2015 – 2023³

19.2 Οι σημαντικότερες κατηγορίες των εσόδων είναι οι άμεσοι και έμμεσοι φόροι που συνολικά για το 2023 προϋπολογίζονται στα €6.764,7 εκ. και αποτελούν περίπου το 80% των συνολικών εσόδων (εξαιρουμένων των εισπράξεων από δάνεια). Το υπόλοιπο 20% των εσόδων, εξαιρουμένων των εισπράξεων από δάνεια, αφορούν τα μη φορολογικά έσοδα, όπως πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών και μεταβιβάσεις/χορηγίες, που για το 2023 προϋπολογίζονται στα €1.245 εκ.

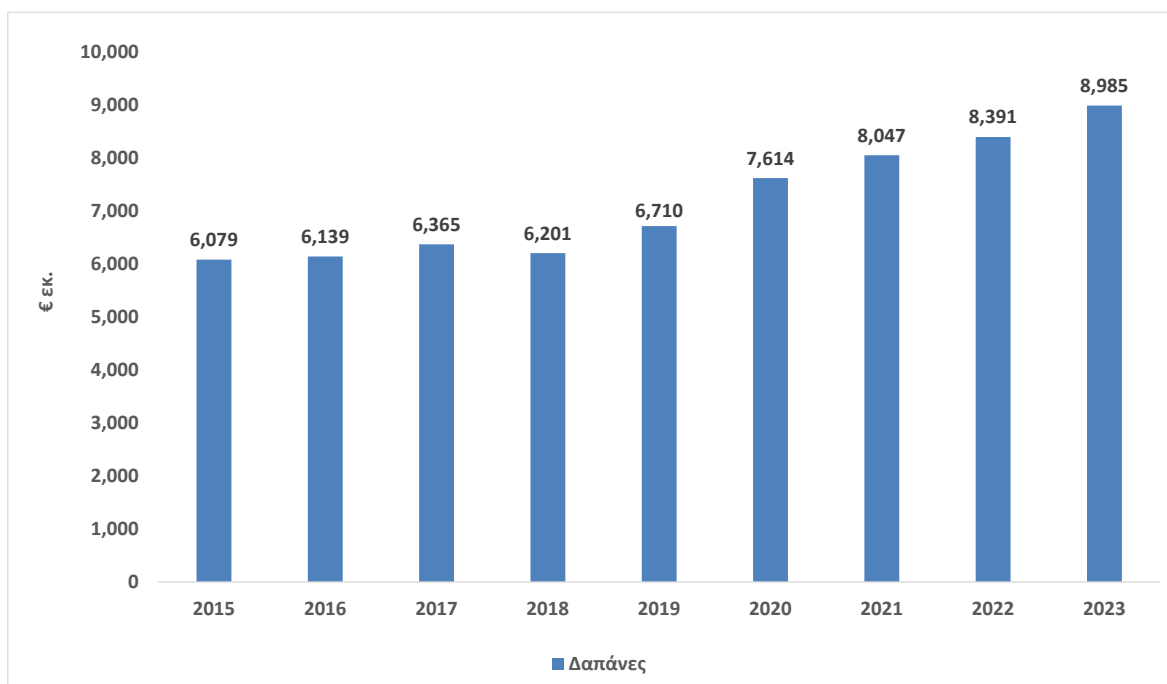
19.3 Τα έσοδα από την άμεση φορολογία το 2023 προβλέπονται σε απόλυτους αριθμούς, να φθάσουν τα €3.045,3 εκ. σε σύγκριση με αναθεωρημένα έσοδα ύψους €3.016 εκ. το 2022, παρουσιάζοντας αύξηση ύψους 1%.

19.4 Τα έσοδα από την έμμεση φορολογία το 2023 προβλέπονται σε απόλυτους αριθμούς, στα €3.719 εκ. σε σύγκριση με αναθεωρημένα έσοδα ύψους €3.457 εκ. το 2022, παρουσιάζουν δηλαδή αύξηση της τάξης του 7,5%.

19.5. Οι Δαπάνες⁴, προϋπολογίζονται στα €8.985 εκ. σε σύγκριση με €8.391 εκ. το 2022, παρουσιάζουν δηλαδή αύξηση της τάξης του 7,2% σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο.

⁴ Εξαιρουμένων των αποπληρωμών δανείων.

Διάγραμμα 4 - Δαπάνες εξαιρουμένων των αποπληρωμών των δανείων 2015– 2023

19.6 Οι κυριότερες κατηγορίες δαπανών στον Π/Υ είναι:

- Δαπάνες προσωπικού: περιλαμβάνουν τις απολαβές του προσωπικού και τις συντάξεις και τα φιλοδωρήματα. Για το 2023 υπολογίζονται να αυξηθούν κατά 5,5% σε σχέση με το 2022 και να ανέλθουν στα €3.232,3 εκ. σε σύγκριση με €3.063,9 εκ., κυρίως λόγω της κατάργησης της μείωσης των απολαβών και των συντάξεων που ίσχυε μέχρι τις 31/12/2022 καθώς και της αύξησης του τιμαριθμικού επιδόματος.
- Λειτουργικές δαπάνες: προβλέπονται να αυξηθούν κατά 14,4% το 2023 και να φτάσουν στα €1.093,3 εκ. σε σύγκριση με €955,7 εκ. το 2022, λόγω αυξήσεων στις τιμές και κυρίως των τιμών κατανάλωσης ενεργειακών προϊόντων.
- Μεταβιβαστικές πληρωμές αποτελούνται κυρίως από τις κοινωνικές παροχές, τις χορηγίες προς τους κρατικούς οργανισμούς, τις κρατικές επιχειρήσεις και τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης καθώς και τη συνεισφορά προς τα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τον Προϋπολογισμό της ΕΕ. Συγκεκριμένα, το 2023, η εν λόγω κατηγορία προβλέπεται να αυξηθεί κατά 4,5% και να φθάσει τα €3.198,5 εκ. σε σύγκριση με €3.059,2 εκ. το 2022, κυρίως λόγω των μέτρων στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των οικονομικών επιπτώσεων της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία.

- Κεφαλαιουχικές δαπάνες (πάγια, έργα υπό κατασκευή, συγχρηματοδοτούμενα έργα) αναμένεται να αυξηθούν το 2023 κατά 15,6% και να φθάσουν στα €986,7 εκ. σε σύγκριση με €853,6 εκ. το 2022, λόγω της συμπερίληψης μεγάλου αριθμού έργων / δράσεων που εμπίπτουν στο ΣΑΑ.
- Εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους (τόκοι) προϋπολογίζονται για το 2023 να αυξηθούν κατά 5,7% και να φτάσουν στα €484,2 εκ. σε σύγκριση με €458,2 εκ. το 2022.

20. Η κατανομή των δαπανών έγινε αφού λήφθηκαν υπόψη οι προτεραιότητες πολιτικής όπως αντικατοπτρίζονται στο Κυβερνητικό Πρόγραμμα και στο Στρατηγικό Πλαίσιο Δημοσιονομικής Πολιτικής 2023 – 2025 που έχει υιοθετηθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο, καθώς και οι δεσμεύσεις/υποχρεώσεις της κάθε Υπηρεσίας και του κάθε Υπουργείου/Υφυπουργείου, χωριστά. Η κατανομή των πιστώσεων κατά Κεφάλαιο έχει ως ακολούθως:

Πίνακας 5 - Κατανομή Πρωτογενών Δαπανών⁵ στον Π/Υ 2023 και ΜΔΠ 2023-2025

Υπουργείο / Υφυπουργείο / Ανεξάρτητες Υπηρεσίες	Πραγματικές Δαπάνες 2021 Χιλ.	Εγκεκριμένος Προϋπολογ. 2022 Χιλ.	Εγκεκριμένος Προϋπολογ. 2023 Χιλ.	Προϋπολογισμός (ΜΔΠ) 2024 Χιλ.	Προϋπολογισμός (ΜΔΠ) 2025 Χιλ.
01 Συνταγματικές Εξουσίες	69.346	83.564	96.107	94.575	93.573
02 Συνταγματικές Υπηρεσίες	41.191	32.557	41.889	47.550	46.245
03 Ανεξάρτητες Υπηρεσίες	27.734	24.723	28.071	27.599	27.009
0321 Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής	85.744	117.270	119.647	157.392	135.049
0322 Υφυπουργείο Τουρισμού	45.641	53.570	53.513	53.600	53.600
0323 Υφυπουργείο Ναυτιλίας	7.850	17.126	18.710	17.608	17.310
0324 Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας	79	541.912	597.308	601.939	604.663
0325 Υφυπουργείο Πολιτισμού	0	0	29.054	29.646	29.416
11 Υπουργείο Άμυνας	458.154	469.915	524.672	530.802	525.343
12 Υπ. Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	297.349	298.030	350.951	356.441	338.285
13 Υπ. Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	304.445	354.210	389.400	401.480	409.321
14 Υπ. Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	46.973	121.369	163.836	150.709	125.872
15 Υπ. Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	1.518.407	625.030	621.260	691.671	720.112
16 Υπουργείο Εσωτερικών	498.530	603.691	641.562	673.340	664.157
17 Υπουργείο Εξωτερικών	75.431	98.042	102.469	101.179	96.575
18 Υπουργείο Οικονομικών	1.417.656	1.743.547	1.819.891	1.943.993	2.005.768
19 Γενικό Λογιστήριο	39.153	74.016	81.336	82.902	84.840
20 Υπ. Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας	1.164.030	1.239.961	1.247.186	1.278.361	1.296.464
21 Υπ. Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	321.440	385.329	431.328	443.608	442.972
22 Υπουργείο Υγείας	1.144.616	1.048.742	1.142.204	1.067.007	1.073.345
ΣΥΝΟΛΟ	7.563.768	7.932.603	8.500.394	8.751.359	8.789.917

⁵ Εξαιρουμένων των αποπληρωμών δανείων και τόκων.

VI. Ο περί Προϋπολογισμού του 2023, Νόμος του 2022, [Νόμος Αρ. 82(ΙΙ)/2022]

21. Οι κυριότερες νομοθετικές και άλλες ρυθμίσεις του Π/Υ του 2023, περιλαμβανομένων ρυθμίσεων θεμάτων προσωπικού και οικονομικών ωφελημάτων, έχουν ως ακολούθως:

- Δημιουργία νέων Υποδιαίρέσεων «Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο», 010508 και «Εφετείο», 010509 στη Δικαστική Υπηρεσία (Κεφάλαιο 01.05), με βάση τον περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικό) Νόμο του 2022 [N. 145(Ι)/2022].
- Το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες μεταφέρεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στο Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας, (Κεφάλαιο 03.24), με βάση τον περί της Ίδρυσης Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας και περί Συναφών Θεμάτων Νόμο του 2021 [N.89(Ι)/2021] και την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 93.381 και ημερ. 14/7/2022.
- Δημιουργία νέας Υποδιαίρεσης «Κυπριακό Εμπορικό Κέντρο στο Νέο Δελχί», 140229, στο Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας (Κεφάλαιο 14.02), σύμφωνα με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 92.598 και ημερομηνία 15/02/2022.
- Δημιουργία νέας Υποδιαίρεσης «Εκπαιδευτικό Κέντρο CyCLOPS», 170116, στο Υπουργείο Εξωτερικών (Κεφάλαιο 17.01), σύμφωνα με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 92.760 και ημερομηνία 22/03/2022.
- Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες μεταφέρονται ως Τμήμα κάτω από το Υφυπουργείο Πολιτισμού (ΥφΠ) (Κεφάλαιο 03.25), με βάση τον περί της ίδρυσης Υφυπουργείου Πολιτισμού, το Διορισμό Υφυπουργού Πολιτισμού παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων Νόμο του 2022 [N.55(Ι)/2022] και μετονομάζονται σε Τμήμα Νεότερου και Σύγχρονου Πολιτισμού.
- Η Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας μεταφέρεται κάτω από το Τμήμα Νεότερου και Σύγχρονου Πολιτισμού του ΥφΠ (Κεφάλαιο 03.25), με βάση τον περί της ίδρυσης Υφυπουργείου Πολιτισμού, το Διορισμό Υφυπουργού Πολιτισμού παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων Νόμο του 2022 [N.55(Ι)/2022].
- Το Τμήμα Αρχαιοτήτων θα μεταφερθεί ως Τμήμα στο ΥφΠ (Κεφάλαιο 03.25), από 1/7/2023, με βάση τον περί της ίδρυσης Υφυπουργείου Πολιτισμού, το Διορισμό Υφυπουργού Πολιτισμού παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων Νόμο του 2022 [N.55(Ι)/2022].
- Μέρος της πρόνοιας της Υποδιαίρεσης «Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο» μεταφέρεται στο άρθρο της χορηγίας προς το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου,

με βάση τον περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικό) Νόμο του 2022 [N.133(I)/2022].

- Η Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας μεταφέρεται ως Υποδιαίρεση κάτω από τη Διοίκηση του Υπουργείου Οικονομικών (Κεφάλαιο 18.01) και μετονομάζεται σε Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων, με βάση τον περί Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας (Τροποποιητικό) Νόμο του 2022 [N.186(I)/2022].

22. Σε ότι αφορά την εφαρμογή του περί Επαγγελματικού Σχεδίου Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Υπαλλήλων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημοσίου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Νόμο του 2022, έχει δημιουργηθεί σε όλες τις επηρεαζόμενες Υπηρεσίες το σχετικό άρθρο 02290 «Συνεισφορά στο Επαγγελματικό Σχέδιο Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων». Σχετικά με τις πιστώσεις του άρθρου, αυτές πρόκειται να καλύπτονται από την πρόνοια της σχετικής ομάδας και όταν και εφόσον απαιτηθούν πρόσθετες πιστώσεις, τότε αυτές θα παραχωρηθούν ακολουθώντας τις νενομισμένες διαδικασίες.

23. Ο Π/Υ για το 2023 συνεχίζει να περιλαμβάνει μέτρα συγκράτησης της απασχόλησης και του ύψους των επιδομάτων/ αποζημιώσεων/ οικονομικών ωφελημάτων. Η συνολική απασχόληση στον δημόσιο τομέα παρουσιάζει μείωση από 52.267 την 1.12.2012 σε 48.779 στις 30.9.2022, εξαιρουμένων 3.090 περίπου Συμβασιούχων Οπλιτών (ΣΥΟΠ) που έχουν αντικαταστήσει 3.400 περίπου κληρωτούς οπλίτες.

24. Ειδικότερα σε σχέση με τα θέματα προσωπικού, τα κύρια χαρακτηριστικά του Π/Υ 2023, αφορούν στα ακόλουθα:

- (i) Μη παραχώρηση γενικών αυξήσεων και προσπάθεια συγκράτησης άλλων άμεσων ή έμμεσων μισθολογικών αυξήσεων για το 2023, λαμβάνοντας υπόψη ότι:
- από την 1η Ιανουαρίου 2017 καταργήθηκε η έκτακτη εισφορά που είχε επιβληθεί στις απολαβές των εργαζομένων το 2011, τόσο για τον ιδιωτικό όσο και για το δημόσιο τομέα,-
  - από την 1η Ιανουαρίου 2017 παραχωρούνται κανονικά οι ετήσιες προσαυξήσεις, που είχαν ανασταλεί από το 2012, αλλά και η αυξημένη μισθοδοσία σε περίπτωση προαγωγής που είχε ανασταλεί από τις 20.06.2014,-
  - από την 1η Ιανουαρίου 2018 εφαρμόζεται το αναθεωρημένο πλαίσιο της ΑΤΑ, που είχε ανασταλεί από το 2012 και το οποίο προνοεί παραχώρηση του ήμισυ του ρυθμού αύξησης της ΑΤΑ στις περιπτώσεις αύξησης του σχετικού Δείκτη, αποφεύγοντας τη μείωση της ΑΤΑ όταν ο Δείκτης είναι αρνητικός,·

- από την 1η Μαρτίου 2017 έχει υπάρξει μερική αναθεώρηση των μέτρων που αφορούν στα επιδόματα / αποζημιώσεις για απασχόληση με το σύστημα βάρδιας ή/ και υπερωριακά, και από την 1η Ιανουαρίου 2023 έχει υπάρξει μερική αναθεώρηση των μέτρων που αφορούν στα υπόλοιπα επιδόματα,·
  - από την 1η Ιανουαρίου 2023 τερματίστηκαν οι μειώσεις στις απολαβές και συντάξεις των εργαζομένων και συνταξιούχων του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, που είχαν επιβληθεί από 01.12.2012,·
  - από την 1η Ιανουαρίου 2023 το ωφέλημα της παραχώρησης έντοκης προκαταβολής για την αγορά μηχανοκίνητου οχήματος επεκτάθηκε και στο προσωπικό της επιστημονικής δομής.·
- (ii) Κάλυψη των αναγκών της δημόσιας υπηρεσίας σε προσωπικό μέσω της πλήρωσης μόνιμων θέσεων και όχι μέσω της πρόσληψης Εργοδοτούμενων Ορισμένου Χρόνου (ΕΟΧ). Επίσης, ισχύει και για το 2023 ότι δεν θα προωθείται αντικατάσταση ΕΟΧ, σε περίπτωση αποχώρησης τους από την υπηρεσία για οποιοδήποτε λόγο, εκτός από τις περιπτώσεις που καταγράφονται στο άρθρο 16 του περί Προϋπολογισμού Νόμου. Επιπρόσθετα, διατηρείται η ειδική πρόνοια στο άρθρο 16 για να επιτρέπεται η πρόσληψη ΕΟΧ για κάλυψη αναγκών που προκύπτουν ως αποτέλεσμα υλοποίησης Συγχρηματοδοτούμενων ή/και Ευρωπαϊκών Ανταγωνιστικών Προγραμμάτων ή/και άλλων συναφών Διεθνών και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Εδαφικής Συνεργασίας, καθώς και μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων στα πλαίσια του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
- (iii) Η πρόσληψη ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού για εποχιακές ή έκτακτες ανάγκες, επιτρέπεται μόνο για τις μεμονωμένες περιπτώσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο 16 του περί Προϋπολογισμού Νόμου και οι οποίες αφορούν στο επάγγελμα του Ναυαγοσώστη (Κλ.Ε5) στις Επαρχιακές Διοικήσεις και του Εργάτη Υπηρεσίας Εξετάσεων (Κλ.Ε4) στο Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας. Η πλήρωση κενών θέσεων ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού θα γίνεται μετά από έγκριση του Υπουργού Οικονομικών με βάση τη διαδικασία που διαλαμβάνει η Σημείωση 23 του Πρώτου Πίνακα Δελτία Δαπανών 2023 του περί Προϋπολογισμού του 2023, Νόμος του 2022.
- (iv) Συνέχιση της προώθησης της αξιοποίησης των διαθέσιμων εργαλείων κινητικότητας του προσωπικού, τόσο εντός όσο και μεταξύ των Υπουργείων/Υφυπουργείων/ Ανεξάρτητων Υπηρεσιών, όσο και στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, για κάλυψη αναγκών στελέχωσης.
- (v) Δημιουργία 920 θέσεων στις οποίες περιλαμβάνονται και 80 θέσεις Οπλίτη (Κλ. Α1) στον Κυπριακό Στρατό, οι οποίες είναι αναγκαίες προς συμμόρφωση με τις ΚΔΠ 351/2016 (για Αξιωματικούς) και τις ΚΔΠ 428/2017 (για Υπαξιωματικούς) που διαλαμβάνουν ότι, οι εισακτέοι στις Στρατιωτικές Σχολές της Ελλάδας διορίζονται ως Οπλίτες κατά τη διάρκεια της φοίτησης τους. Πρόκειται για ρύθμιση που

απαιτείται από τους πιο πάνω Κανονισμούς και δεν αφορά στη δημιουργία θέσεων με πρόσθετη δαπάνη στον κρατικό Προϋπολογισμό. Επίσης, κατάργηση 489 θέσεων και σημείωση με διπλό σταυρό 111 θέσεων. Επιπρόσθετα, μεταφέρονται 1 θέση του Κεφαλαίου 1501 «Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Διοίκηση» και 22 θέσεις του Κεφαλαίου 1506 «Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες» στο Κεφάλαιο 032410, «Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας» και στο Κεφάλαιο 0324, «Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας», αντίστοιχα. Άλλες 4 θέσεις του Κεφαλαίου 1401, «Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, Διοίκηση» και 37 θέσεις του Κεφαλαίου 2008 «Πολιτιστικές Υπηρεσίες» μεταφέρονται στο Κεφάλαιο 0325, «Υφυπουργείο Πολιτισμού». Τα πιο πάνω αφορούν τόσο νέες ρυθμίσεις όσο και υλοποίηση υφιστάμενων ρυθμίσεων/σημειώσεων του Προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένης και της δημιουργίας νέων/πρόσθετων θέσεων, έναντι κατάργησης άλλων θέσεων.

- (vi) Κατά τη δημιουργία νέων/πρόσθετων θέσεων εφαρμόστηκε, κατά το δυνατό, η πολιτική της κατάργησης ίσης αξίας άλλων θέσεων ή η σημείωση με διπλό σταυρό για κατάργηση με την κένωσή τους ή/ και η μείωση πρόνοιας στον Προϋπολογισμό για την αγορά υπηρεσιών για κάλυψη σχετικών αναγκών, ώστε να μην προκύπτει κατά το δυνατό πρόσθετη δαπάνη.
- (vii) Πρόνοια για αναβάθμιση της μισθολογικής κλίμακας και μετατροπή 3604 θέσεων Αστυφύλακα (Κλ. Α3, Α5 και Α7(ii)) σε συνδυασμένες θέσεις Δόκιμου Αστυφύλακα (Κλ. Α3) και Αστυφύλακα (Κλ. Α5, Α7 και Α8(i)) και 748 θέσεων Πυροσβέστη (Κλ. Α3, Α5 και Α7(ii)) σε συνδυασμένες θέσεις Δόκιμου Πυροσβέστη (Κλ. Α3) και Πυροσβέστη (Κλ. Α5, Α7 και Α8(i)). Μισθοδοτική αναβάθμιση, 64 θέσεων Ανώτερου Υπαστυνόμου από την Κλ. Α10(i) στην Κλ. Α11(i), 212 θέσεων Υπαστυνόμου από την Κλ. Α9(i) στην Κλ. Α10(i), 654 θέσεων Λοχία από την Κλ. Α8(i) στην Κλ. Α9(i), 31 θέσεων Τακτικού Ειδικού Αστυφύλακα από τις Κλ. Α1, Α2 και Α5(ii) στις Κλ. Α2, Α5 και Α7(ii), 987 Ειδικών Αστυφυλάκων από τις Κλ. Α1, Α2 και Α5(ii) στις Κλ. Α2, Α5 και Α7(ii) στην Αστυνομία, 11 θέσεων Πυραγού από την Κλ. Α10(i) στην Κλ. Α11(i), 38 θέσεων Υποπυραγού από την Κλ. Α9(i) στην Κλ. Α10(i) και 130 θέσεων Πυρονόμου από την Κλ. Α8(i) στην Κλ. Α9(i) στην Πυροσβεστική Υπηρεσία. Επίσης, περιλήφθηκε πρόνοια για μετονομασία και αναβάθμιση 8 θέσεων Τεχνικών (Κλ. Α2, Α5 και Α7(ii)) σε Τεχνικούς Μηχανικούς (Κλ. Α5(2η βαθμ.), Α7 και Α8(ii)), Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, 20 (12 μόνιμων και 8 εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου) Βοηθών Βιβλιοθηκονόμων (Κλ. Α2, Α5 και Α7(ii)) σε Βιβλιοθηκονόμους (Κλ. Α8, Α10 και Α11) στο Υφυπουργείο Πολιτισμού Τέλος, περιλήφθηκε πρόνοια για μετονομασία και μισθοδοτική αναβάθμιση 35 εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου Υγειονομικών Επιθεωρητών (Κλ. Α5(2η βαθμ.), Α7 και Α8(i)) σε εργοδοτούμενους αορίστου χρόνου Υγειονομικούς Λειτουργούς (Κλ. Α8, Α10 και Α11) στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας.

25. Στον Π/Υ έχει ενσωματωθεί αριθμός **Τροπολογιών** της ΒΤΑ που αφορούν, μεταξύ άλλων, αποκοπές από την ομάδα 03550 «Συμβουλευτικές Υπηρεσίες/Ερευνες»

ποσοστού ύψους 10% από όλα τα Υπουργεία / Υφυπουργεία / Ανεξάρτητες Υπηρεσίες καθώς και δέσμευση της εν λόγω ομάδας, με εξαίρεση τις δαπάνες που αναφέρονται στη Σημείωση 41 του Νόμου του Π/Υ. Όλες οι υπόλοιπες τροπολογίες που έχουν ενσωματωθεί στον Π/Υ, παρουσιάζονται σε συνοπτική μορφή στα συνημμένα **Παραρτήματα Α και Β**.

26. Η Βουλή των Αντιπροσώπων, όπως αναφέρεται και στο **Παράρτημα Α** έχει **δεσμεύσει** ορισμένα κονδύλια του Π/Υ, όπου για τη διενέργεια δαπάνης, απαιτείται, η εκ των προτέρων, έγκριση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Για σκοπούς διευκόλυνσης της όλης διαδικασίας και εξοικονόμησης χρόνου από όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες, κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί όπως όλα τα αιτήματα για αποδέσμευση υποβάλλονται, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, συγκεντρωτικά. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στα δεσμευμένα κονδύλια για τα οποία η σχετική ρύθμιση έχει περιληφθεί στις Σημειώσεις του Πρώτου Πίνακα Δελτία Δαπανών του περί Π/Υ Νόμου του 2023, Νόμος του 2022 και δεν περιλήφθηκε επιμέρους σημείωση στις σχετικές ομάδες/ υποομάδες.

27. Τα αιτήματα θα πρέπει να υποβάλλονται έγκαιρα και πλήρως αιτιολογημένα στη Διεύθυνση Προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών ώστε, αφού αξιολογηθούν, να προωθούνται για τη λήψη της γραπτής συγκατάθεσης της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Οι Πίνακες που συνοδεύουν τα αιτήματα αποδέσμευσης θα πρέπει να είναι ευανάγνωστοι, λαμβάνοντας υπόψη ότι στη ΒΤΑ ετοιμάζεται μεγάλος αριθμός αντιγράφων.

28. Όσον αφορά την αποδέσμευση των πιστώσεων κάτω από την Ομάδα Δαπανών **03550 «Συμβουλευτικές Υπηρεσίες/ Έρευνες»** που αφορούν συμβατικές υποχρεώσεις, η κάθε Υπηρεσία, αφού συγκεντρώσει τα σχετικά αιτήματα για αποδέσμευση, θα πρέπει να τις αποστέλλει στη Διεύθυνση Προϋπολογισμού, με πλήρη ανάλυση της ανάγκης (σκοπός, χρονικό διάστημα της σύμβασης, κόστος κλπ). Οι αποδεσμεύσεις θα πρέπει να διαχωρίζονται:

- (i) σε αυτές που αφορούν συμβατικές υποχρεώσεις (υφιστάμενα συμβόλαια),
- (ii) νέες αγορές υπηρεσιών για τις οποίες υπάρχει πρόθεση προκήρυξης προσφορών εντός του 2023.

29. Επισημαίνεται ότι, τα αιτήματα για την αποδέσμευση των κονδυλίων της πιο πάνω αναφερόμενης ομάδας δαπανών, θα πρέπει να υποβάλλονται στον σχετικό Πίνακα που έχει ετοιμαστεί και επισυνάπτεται ως **Παράρτημα Γ**.

30. Η Βουλή των Αντιπροσώπων, μέσω των τροπολογιών, ζητά **όπως τυγχάνει γραπτής ενημέρωσης για τις γενόμενες δαπάνες** για συγκεκριμένες ομάδες / υποομάδες δαπανών, οι οποίες για εύκολη αναφορά παρατίθενται συγκεντρωτικά σε πίνακα στο **Παράρτημα Β**. Για τον σκοπό αυτό, τα επηρεαζόμενα Υπουργεία/Υφυπουργεία/Ανεξάρτητες Υπηρεσίες θα πρέπει να συγκεντρώνουν τη

σχετική πληροφόρηση και να τα υποβάλλουν απευθείας στη ΒΤΑ με κοινοποίηση το Υπουργείο Οικονομικών. Επισημαίνεται ότι οι ενημερώσεις θα πρέπει να αποστέλλονται συγκεντρωτικά ανά Υπουργείο / Υφυπουργείο και όχι μεμονωμένα ανά Τμήμα.

31. Η πρόνοια για τα **συγχρηματοδοτούμενα έργα** των οποίων διαχειριστική αρχή είναι η ΓΔ Ανάπτυξης, συνεχίζει να περιλαμβάνεται σε συγκεντρωτικό κονδύλι για μεγαλύτερη ευελιξία και για επίτευξη όσο το δυνατό μεγαλύτερης απορροφητικότητας ευρωπαϊκών κονδυλίων. Η ίδια πολιτική εφαρμόζεται και για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα των Ταμείων Εσωτερικών Υποθέσεων όπου διαχειριστική αρχή είναι το Υπουργείο Εσωτερικών. Η πρόνοια περιλήφθηκε σε συγκεντρωτικό κονδύλι στο Υπουργείο Εσωτερικών και μέρος της πρόνοιας κατανέμεται σε άλλα κεφάλαια του προϋπολογισμού. Για τα υπόλοιπα συγχρηματοδοτούμενα έργα που αφορούν το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, καθώς και διάφορα Ανταγωνιστικά Προγράμματα, η πρόνοια περιλήφθηκε στα αρμόδια Υπουργεία/Υφυπουργεία/Ανεξάρτητες Υπηρεσίες. Το ίδιο ισχύει και για τα έργα του ΣΑΑ, όπου οι πιστώσεις έχουν περιληφθεί στους π/υ των Υπουργείων/ Υφυπουργείων/Ανεξάρτητων Υπηρεσιών, εκτός από τις πιστώσεις ύψους €25 εκ. ετησίως, που θα παραχωρηθούν ως χορηγίες σε μη κυβερνητικές υπηρεσίες, οι οποίες έχουν περιληφθεί στον π/υ της ΓΔ Ανάπτυξης.

32. Για τη μεταφορά πιστώσεων από τα συγκεντρωτικά κονδύλια της ΓΔ Ανάπτυξης, στους προϋπολογισμούς του κάθε Υπουργείου/Υφυπουργείου, θα πρέπει να ακολουθούνται οι νενομισμένες διαδικασίες. Η ενδεικτική κατανομή των πιστώσεων των συγχρηματοδοτούμενων έργων κατά Υπουργείο/Υφυπουργείο/Ανεξάρτητη Υπηρεσία παρουσιάζεται στο Παράρτημα 2B (Πίνακας Συγχρηματοδοτούμενων Έργων) του Επεξηγηματικού Υπομνήματος του Π/Υ για το 2023.

VII. **Αξιολόγηση Δημοσίων Επενδυτικών Έργων (ΔΕΕ)**

33. Η διαδικασία αξιολόγησης των αναπτυξιακών έργων διέπεται από τα Άρθρα 82-89 του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 και εξειδικεύεται στις Οδηγίες και το Εγχειρίδιο για την Προεπιλογή και Αξιολόγηση Δημοσίων Επενδυτικών Έργων που βρίσκονται αναρτημένα στην ιστοσελίδα της ΓΔ Ανάπτυξης. Σημειώνεται ότι, στα δημόσια επενδυτικά έργα περιλαμβάνονται στοιχεία του πάγιου ενεργητικού, δηλαδή (α) Κτίρια, (β) Κατασκευαστικά έργα όπως δρόμοι, λιμάνια, φράγματα κτλ., (γ) Μηχανήματα και Εξοπλισμός, (δ) Μηχανοκίνητα οχήματα και (ε) Σημαντικές βελτιώσεις (Ανακαινίσεις ή Επεκτάσεις).

34. Συγκεκριμένα, η διαδικασία, απαιτεί για όλα τα επενδυτικά έργα με κόστος €2 εκ. και άνω (συμπ. ΦΠΑ) που προτείνονται για ένταξη στον Π/Υ, να ετοιμάζεται Σημείωμα Έργου (Project Concept Note-PCN) από τον φορέα που προτείνει το έργο και να υποβάλλεται στη ΓΔ Ανάπτυξης για αξιολόγηση. Για να περιληφθούν τα έργα στον Π/Υ θα πρέπει να έχουν Σημείωμα Έργου που να έχουν αξιολογηθεί θετικά από τη ΓΔ Ανάπτυξης. Για έργα με κόστος €15 εκ. και άνω (συμπ. ΦΠΑ) για τα οποία έχει αξιολογηθεί θετικά το Σημείωμα Έργου, θα πρέπει επιπρόσθετα να εκπονείται Μελέτη Βιωσιμότητας και να υποβάλλεται στη ΓΔ Ανάπτυξης, για ανεξάρτητη αξιολόγηση. Η

Μελέτη Βιωσιμότητας θα πρέπει να εκπονείται σύμφωνα με την μεθοδολογία που καταγράφεται στο Εγχειρίδιο για την Προεπιλογή και Αξιολόγηση Δημοσίων Επενδυτικών Έργων⁶. Για τα εν λόγω έργα, η ένταξη τους στον κρατικό προϋπολογισμό προϋποθέτει θετική αξιολόγηση τόσο του Σημειώματος Έργου όσο και της Μελέτης Βιωσιμότητας από τη ΓΔ Ανάπτυξης. Σημειώνεται ότι, για έργα με κόστος μικρότερο των €2 εκ. δεν απαιτείται εγκεκριμένο Σημείωμα Έργου, εκτός αν ο Υπουργός Οικονομικών αποφασίσει διαφορετικά.

35. Στη διαδικασία αξιολόγησης δημοσίων επενδυτικών έργων υπόκεινται όλα τα δημόσια επενδυτικά έργα με κόστος €2 εκ. και άνω συμπεριλαμβανομένων των έργων που θα συγχρηματοδοτηθούν από τα Ταμεία Πολιτικής Συνοχής της ΕΕ την περίοδο 2021-2027 και των έργων που θα χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Από τη διαδικασία εξαιρούνται τα έργα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, αφού αυτά υπόκεινται σε ξεχωριστή διαδικασία αξιολόγησης όπως αυτή καθορίζεται σε σχετική εγκύκλιο του Υφυπουργείου Ερευνάς Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής με αρ. φακ. ΥΦΕΚΨΠ 05.24.002 και ημερομηνία 22 Ιουνίου 2020.

36. Σημειώνεται σχετικά ότι η διαδικασία αξιολόγησης δημοσίων έργων εφαρμόζεται στα προτεινόμενα έργα των Υπουργείων/Υφυπουργείων/Ανεξάρτητων Υπηρεσιών και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης καθώς και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου που λαμβάνουν χορηγία από το Κράτος που ξεπερνά το 40% του συνολικού τους προϋπολογισμού.

37. Πρόσθετα, η διαδικασία αξιολόγησης έργων εφαρμόζεται για τη διενέργεια δημοσίων επενδύσεων με οποιοδήποτε τρόπο. Αυτό συνεπάγεται την ετοιμασία Σημειώματος Έργου και Μελέτης Βιωσιμότητας όχι μόνο για την ανέγερση κτιρίων αλλά και για την αγορά και ενοικιαγορά κτιρίων. Συγκεκριμένα, όταν υπηρεσία προτίθεται να στεγαστεί/μεταστεγαστεί σε κτίριο το οποίο επιθυμεί να αγοράσει είτε με τη μέθοδο της ενοικιαγοράς είτε καταβάλλοντας όλο το ποσό, κατά την αγορά (ή με κάποιες συμφωνημένες δόσεις), θα πρέπει, μετά τη δημοσίευση της ανοικτής πρόσκλησης ενδιαφέροντος προς τον ιδιωτικό τομέα και αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία εκτίμησης της αξίας του κτηρίου για αγορά ή ενοικιαγορά (Τμήμα Δημοσίων Έργων, Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών και Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας), να ετοιμάζει Σημείωμα Έργου το οποίο θα περιλαμβάνει σύγκριση των εναλλακτικών επιλογών της ανέγερσης, αγοράς ή/ και ενοικιαγοράς και αν χρειάζεται θα εκπονείται και Μελέτη Βιωσιμότητας.

38. Τα Υπουργεία/Υφυπουργεία/Ανεξάρτητες Υπηρεσίες θα πρέπει να συμπληρώνουν και υποβάλλουν στη ΓΔ Ανάπτυξης και στη Διεύθυνση Προϋπολογισμού, μέσα στα καθορισμένα χρονικά πλαίσια (πριν από την ετοιμασία του προϋπολογισμού για το

---

⁶ Σε ότι αφορά τα Έγγραφα Διαγωνισμού για τη διενέργεια Μελέτης Βιωσιμότητας και Μελέτης Οικονομικής Ανταποδοτικότητας, με πρόσφατη επιστολή της η Γ.Δ. Ανάπτυξης ημερ. 4 Ιανουαρίου 2023 ενημερώνει πως αυτά έχουν αναθεωρηθεί και είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της Γ.Δ. Ανάπτυξης www.dggrowth.mof.gov.cy.

2024 και ΜΔΠ 2024-2026, που χρονικά εμπίπτει περί τα τέλη Απριλίου 2023), τα Σημειώματα Έργου και τις Μελέτες Βιωσιμότητας, λαμβάνοντας όμως υπόψη και το χρόνο που απαιτείται για την αξιολόγησή τους.

VIII. Δημόσιες Συμβάσεις Υπηρεσιών

39. Οι δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών καλύπτονται από τις διατάξεις που προβλέπει ο περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2016 (Ν.73(Ι)/2016), και οι σχετικοί Κανονισμοί. Ο σκοπός και το πνεύμα της νομοθεσίας αυτής είναι η εξασφάλιση/ αγορά υπηρεσιών περιορισμένης χρονικής διάρκειας για ειδικές και μόνο περιπτώσεις κατά τις οποίες οι υφιστάμενοι υπάλληλοι δεν διαθέτουν την τεχνογνωσία για την υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου/ σχεδίου/ προγράμματος. Η υποστελέχωση δεν αποτελεί δικαιολογία ούτε και είναι αποδεκτή για σύναψη σύμβασης υπηρεσιών. Η φύση της παρεχόμενης εργασίας είναι για συγκεκριμένη χρονική διάρκεια και για συγκεκριμένη εργασία (παραδοτέα) και σε καμία περίπτωση, δεν πρέπει να δημιουργείται δημοσιοϋπαλληλική σχέση μεταξύ εργοδότη και εργοδοτούμενου. Περισσότερες λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στις Εγκυκλίους του Υπουργείου Οικονομικών με αριθμούς 1372, 1517 και ημερομηνίες 17/09/2008 και 14/05/2015 αντίστοιχα καθώς και στην Εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας, με αρ. 1767 και ημερ. 16/06/2017.

40. Σύμφωνα με σχετική Εγκύκλιο με αρ.131 της Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 05/02/2015, στις περιπτώσεις που ζητείται αγορά υπηρεσιών νομικών συμβουλών ή και μίσθωση υπηρεσιών νομικών συμβουλών, «τα Υπουργεία θα πρέπει να απευθύνονται πρώτα προς τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για την εξασφάλιση της όποιας μορφής νομικών υπηρεσιών χρειάζονται, ιδιαίτερα της ετοιμασίας νομικών εγγράφων και, σε περίπτωση που κρίνεται ότι η Νομική Υπηρεσία είτε λόγω φόρτου εργασίας είτε λόγω εξειδικευμένου θέματος δεν μπορεί να ανταποκριθεί, τότε μόνο και, σε συνεννόηση πάντα με τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, θα δικαιολογείται η αγορά τέτοιων υπηρεσιών.». Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι κάθε Πρόταση σχετική με ζητήματα δημοσίων συμβάσεων, η οποία υποβάλλεται ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου θα πρέπει, υποχρεωτικά, να περιλαμβάνει τις θέσεις/απόψεις της Γενικής Λογίστριας της Δημοκρατίας.

41. Όπως έχει ήδη αναφερθεί κάτω από την Ενότητα VI, για το 2022 η αγορά υπηρεσιών (Ομάδα δαπανών 03550 «Συμβουλευτικές Υπηρεσίες/Ερευνες») έχει δεσμευθεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και για τη διενέργεια οποιασδήποτε δαπάνης θα πρέπει να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

IX. Διάφορες Επισημάνσεις / Ρυθμίσεις

42. Έχει παρατηρηθεί ότι ορισμένα Υπουργεία/Υφυπουργεία/Ανεξάρτητες Υπηρεσίες χρεώνουν διάφορες δαπάνες σε άρθρα του προϋπολογισμού που δεν είναι κατάλληλα. Τέτοιες λανθασμένες χρεώσεις αφορούν κυρίως:

- (α) την υποομάδα δαπανών 02260 "Επιδόματα Υπερωριακής Απασχόλησης Κρατικών Υπαλλήλων" όπου οι διάφορες κατηγορίες υπερωριακής αμοιβής δεν χρεώνονται στα κατάλληλα λογιστικά άρθρα της υποομάδας αλλά όπου υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις,
- (β) την υποομάδα δαπανών 03100 «Άλλα Λειτουργικά Έξοδα» (Άρθρο 03114 "Φιλοξενία"). Στο άρθρο αυτό θα πρέπει να χρεώνονται δαπάνες που αφορούν:
- ποτά που προσφέρονται κατά τη διάρκεια υπηρεσιακών επαφών Υπουργών, Υφυπουργών, Γενικών Διευθυντών, συνεδριάσεων/συσκέψεων διάφορων κρατικών αξιωματούχων του κράτους, σύμφωνα με τις εγκρίσεις που δίνονται από καιρού εις καιρό,
  - χρεώσεις για φιλοξενία και/ή καταβολή αεροπορικών εισιτηρίων για κάθοδο στην Κύπρο ξένων αποστολών ή αντιπροσωπειών, και
  - τυχόν προσφορά δώρων από κυβερνητικούς αξιωματούχους και Γενικούς Διευθυντές Υφυπουργείων/Υπουργείων η οποία θα πρέπει να γίνεται με φειδώ και εκεί και όπου κρίνεται ότι είναι όντως επιβεβλημένη για λόγους σύσφιξης σχέσεων και άλλων συναφών.
- (γ) τις δαπάνες που αφορούν υπηρεσίες καθαριότητας οι οποίες θα πρέπει να χρεώνονται στο κονδύλι 03152 «Καθαριότητα Γραφείου» και όχι στο κονδύλι 03583 «Αγορά Υπηρεσιών».

43. Για σκοπούς ορθής κατανομής των δαπανών στον Π/Υ αλλά και για στατιστικούς σκοπούς, οι χρεώσεις δαπανών πρέπει, με ευθύνη του Ελέγχοντα Λειτουργού, να γίνονται στα κατάλληλα άρθρα του προϋπολογισμού.

44. Επισημαίνεται ότι, αιτήματα για **παραχώρηση πρόσθετων πιστώσεων**, όπως και όλα τα αιτήματα που αφορούν θέματα Π/Υ, θα πρέπει να υποβάλλονται οπωσδήποτε μέσω των λογιστηρίων του κάθε Υπουργείου / Υφυπουργείου / Τμήματος / Ανεξάρτητης Υπηρεσίας, με βάση τις νενομισμένες διαδικασίες. Σχετική είναι η Εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών για τις μεταφορές πιστώσεων με αρ. 1564 και ημερομηνία 4/1/2018.

45. Όσον αφορά τη διαδικασία για μεταφορά πιστώσεων μεταξύ οικονομικών ετών, σημειώνεται ότι, δεν θα εφαρμοστεί ούτε μεταξύ των ετών 2022 – 2023.

46. Οι πιστώσεις που αφορούν **χορηγίες** προς οργανισμούς δημοσίου δικαίου και αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης θα παραχωρούνται κατά τη διάρκεια του έτους κατανεμημένες σε τέσσερις δόσεις ανά τρίμηνο, **κατόπιν υποβολής κατάστασης ταμειακής ροής και τραπεζικών υπολοίπων**. Για την καταβολή των χορηγιών θα

πρέπει να ακολουθείται η Εγκύκλιος του Γενικού Λογιστηρίου με αρ.1777 και ημερ. 18/1/2019.

47. Σε ότι αφορά τις **τοποθετήσεις λειτουργιών στο εξωτερικό – επιδόματα εξωτερικού** τονίζεται ότι, όλα τα επιδόματα θα πρέπει να δίνονται με όσο το δυνατό μεγαλύτερη φειδώ ώστε να επιτευχθεί ο στόχος για εξοικονομήσεις. Ειδικότερα για το επίδομα εξωτερικού κατά την επιλογή των ατόμων **που θα τοποθετούνται στο εξωτερικό**, θα πρέπει να προωθούνται υπάλληλοι που βρίσκονται σε χαμηλότερη μισθολογική κλίμακα. Για τα επιδόματα αυτά έχει περιληφθεί πρόνοια στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εξωτερικών.

48. Για τον **εμπλουτισμό δημοσίων κτιρίων με έργα τέχνης** υπενθυμίζεται η υποχρέωση και συμμόρφωση με τις πρόνοιες του περί του Ελάχιστου Υποχρεωτικού Ποσοστού Εμπλουτισμού των Δημοσίων Κτιρίων με Έργα Τέχνης (Διαδικασίες και Υποχρεώσεις) Νόμου του 2009 (Ν.57(Ι)/2009). Ειδικότερα, σύμφωνα με τον Νόμο αυτό, κατά το στάδιο της ετοιμασίας του σχετικού προϋπολογισμού για την ανέγερση οποιουδήποτε δημόσιου κτιρίου πρέπει να λαμβάνεται από τον αρμόδιο φορέα, με βάση τον Νόμο, πρόνοια, ώστε ποσοστό τουλάχιστον ίσο προς 1% του συνολικού κόστους ανέγερσης του κτιρίου, να διατίθεται για τον εμπλουτισμό του με έργα τέχνης. Η επιστολή του Υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας με αρ. φακ. 14.8.01 1/2 και ημερ. 21/7/2020 είναι σχετική.

49. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφασή του με αρ. 86.828 και ημερ. 6/2/2019, ενέκρινε την εφαρμογή και λειτουργία **του προγράμματος ΕΞΑΝΤΑΣ** για σκοπούς ηλεκτρονικής παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης του Κυβερνητικού Έργου. Μέσω του συστήματος, παρέχεται ολοκληρωμένη εικόνα για το σύνολο της υλοποίησης του προγράμματος διακυβέρνησης καθώς και δυνατότητα για άμεση παρακολούθηση των πολιτικών και κυριότερων θεμάτων κυβερνητικής πολιτικής και έργων που εξαγγέλθηκαν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας των δεδομένων σημαντικό είναι όπως η πληροφόρηση/παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων που διοχετεύεται στο σύστημα ΕΞΑΝΤΑΣ να επικαιροποιείται, ως οι σχετικές οδηγίες ανά τρίμηνο και τα έργα όπως και τα κονδύλια των δαπανών θα πρέπει να συνάδουν με τις πρόνοιες που περιλήφθηκαν στον κρατικό προϋπολογισμό.

50. Το Άρθρο 13 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 (Ν.20(Ι)/2014), αναφέρεται στις αρμοδιότητες του **Ελέγχοντα Λειτουργού**. Περαιτέρω, το Άρθρο 7 του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.38(Ι)/2014) και η Εγκύκλιος Αρ.1730 της Γενικής Λογίστριας της Δημοκρατίας, αναφέρεται στις ευθύνες των ελεγχόντων λειτουργιών και ποινικοποίηση της όποιας υπέρβασης.

51. Με βάση την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 60.41 και ημερομηνία 15/06/2004, της σχετικής Εγκυκλίου του με αρ. 127 και ημερ. 30.1.2014 καθώς και της επιστολής του Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό φακ.

Υ.Σ. 05.05.013 και ημερ. 19/05/2022 προς τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου και τους Υφυπουργούς παρά τω Προέδρω, οι **Προτάσεις που υποβάλλονται στο Υπουργικό Συμβούλιο** σχετικά με θέματα για τα οποία συνεπάγονται οικονομικές δαπάνες πρέπει απαραίτητα να ενσωματώνουν τις απόψεις του Υπουργείου Οικονομικών. Παράλειψη αναφοράς των απόψεων του Υπουργείου Οικονομικών, δικαιολογείται μόνο αν το Υπουργείο Οικονομικών δεν διατύπωσε τις απόψεις του εντός 15 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία λήψης του προσχεδίου Πρότασης. Όλα τα Υπουργεία/Υφυπουργεία/Ανεξάρτητες Υπηρεσίες, όταν υποβάλλουν προς το Υπουργείο Οικονομικών Προτάσεις προς το Υπουργικό Συμβούλιο, θα πρέπει να παρουσιάζουν την ακριβή κοστολόγηση της Πρότασης. Σχετική η εγκύκλιος του ΓΔ του Υπουργείου Οικονομικών με αριθμό 1710 και ημερ. 8.7.2022.

52. Σε ότι αφορά την αγορά Μηχανογραφικού Εξοπλισμού, οι δαπάνες που αφορούν είδη κοινής χρήσης που περιλαμβάνονται σε συμφωνίες πλαίσιο και μπορούν να παραγγελθούν στο «e_procurement» (ηλεκτρονικοί υπολογιστές, εκτυπωτές, σαρωτές κλπ.), θα επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό της κάθε υπηρεσίας που θα αποτελεί τον χρήστη και «ιδιοκτήτη» του εξοπλισμού (και όχι τον προϋπολογισμό του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής (ΤΥΠ)- Κεφάλαιο 032111 ως η τρέχουσα πρακτική). Την ευθύνη για την παραγγελία των ειδών κοινής χρήσης από το «e_procurement», θα έχει ο αρμόδιος λειτουργός κάθε υπηρεσίας «ιδιοκτήτη», υπό την προϋπόθεση ότι η αγορά αιτιολογείται ως ακολούθως:

- αφορά νέα ανάγκη, σύμφωνα με τις νέες προσλήψεις προσωπικού για τις οποίες έχει προγραμματιστεί διορισμός από την ΕΔΥ εντός του έτους, ή,
- αφορά ανάγκη αντικατάστασης ή/ και επιδιόρθωσης υφιστάμενου μηχανογραφικού εξοπλισμού, νοουμένου ότι εξασφαλίζεται η εκ των προτέρων έγκριση του ΤΥΠ.

52.1 Στην περίπτωση που δεν υπάρχει το κατάλληλο άρθρο (07652.2 «Αγορά Μηχανογραφικού Εξοπλισμού») στον προϋπολογισμό της κάθε υπηρεσίας «ιδιοκτήτη» , ή/ και δεν έχουν προϋπολογιστεί οι απαιτούμενες πιστώσεις, αλλά υφίσταται η ανάγκη εξασφάλισης του εξοπλισμού, τηρουμένων των πιο πάνω προϋποθέσεων, θα πρέπει να υποβάλλεται σχετικό αίτημα δημιουργίας του άρθρου, και εξασφάλισης των πιστώσεων προς το Υπ. Οικονομικών, υποδεικνύοντας σχετικές εξοικονομήσεις, σύμφωνα με τις νενομισμένες διαδικασίες.

52.2 Επισημαίνεται ότι, για εξειδικευμένο μηχανογραφικό εξοπλισμό /ή και λογισμικά που δεν περιλαμβάνονται στο «e_procurement», οι δαπάνες θα μπορούν να επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό του ΤΥΠ (Κεφ 032111), το οποίο έχει και την ευθύνη για την παραγγελία τους.

53. Σε ότι αφορά **Έργα Πληροφορικής/ Μηχανογράφησης:** Οι πληρωμές που αφορούν την ανάπτυξη νέων πληροφοριακών συστημάτων/ έργων μηχανογράφησης, ή επέκταση υφιστάμενων, για τα οποία οι απαιτούμενες πιστώσεις έχουν περιληφθεί στη συγκεντρωτική πρόνοια 07681.3 «Αγορά Μηχανογραφικού Εξοπλισμού,

Προγραμμάτων και Υπηρεσιών» στον Προϋπολογισμό του ΤΥΠ (Κεφάλαια 032111 ή 032171), θα γίνονται από την υπηρεσία «ιδιοκτήτη» του συστήματος, αφού προηγηθεί μεταφορά των απαιτούμενων πιστώσεων από το ΤΥΠ, σε κατάλληλα αναπτυξιακά άρθρα του προϋπολογισμού της υπηρεσίας «ιδιοκτήτη». Η μεταφορά, θα γίνεται μετά από επιστολή του ΤΥΠ, προς το Υπουργείο Οικονομικών, στην οποία θα υποδεικνύονται οι απαιτούμενες πιστώσεις που απαιτούνται στη βάση ολοκλήρωσης συγκεκριμένων παραδοτέων, νοουμένου ότι αυτά έγιναν αποδεκτά από το ΤΥΠ και την υπηρεσία «ιδιοκτήτη». Η διαδικασία των τεχνικών προδιαγραφών, των προσφορών και η παρακολούθηση της σύμβασης, θα συνεχίσει να γίνεται από το ΤΥΠ, ως το αρμόδιο τεχνικό τμήμα, ενώ οι πληρωμές και η καταγραφή του περιουσιακού στοιχείου θα γίνεται από την υπηρεσία «ιδιοκτήτη» του έργου.

53.1 Σχετικές πρόνοιες για την πιο πάνω νέα ρύθμιση θα πρέπει να περιλαμβάνονται σε όλες τις νέες συμβάσεις, όπου και όταν απαιτείται. Αναφορικά με τις υφιστάμενες συμβάσεις για τις οποίες το ΤΥΠ είναι η αναθέτουσα αρχή, θα γίνουν από το ΤΥΠ οι απαιτούμενες ρυθμίσεις, όπου απαιτείται, ούτως ώστε οι πληρωμές να γίνονται από την υπηρεσία «ιδιοκτήτη».

53.2 Νοείται ότι, στην περίπτωση που δεν υπάρχει κατάλληλο αναπτυξιακό άρθρο, στον προϋπολογισμό της υπηρεσίας «ιδιοκτήτη», θα πρέπει να υποβάλλεται σχετικό αίτημα δημιουργίας του άρθρου για έγκριση, στα πλαίσια της νενομισμένης διαδικασίας, ανάλογα με τη φύση της δαπάνης. Σημειώνεται ότι, η δημιουργία του άρθρου 07681.3, δεν θα επιτρέπεται για χρήση από άλλα τμήματα/υπηρεσίες, πέραν του ΤΥΠ.

Χ. Εκτιμήσεις Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού

54. Οι εκτιμήσεις/εισηγήσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού αναφορικά με τον Προϋπολογισμό του 2023, της τρέχουσας Δημοσιονομικής Κατάστασης καθώς και άλλα συναφή θέματα που αφορούν τον Προϋπολογισμό καταγράφονται σε σχετική Έκθεση, αντίγραφα της οποίας, μπορείτε να εξασφαλίσετε από την ιστοσελίδα της ΒΤΑ (www.parliament.cy), για ενημέρωση.

ΧΙ. Επίλογος

55. Σε σχέση με την κυπριακή οικονομία για το 2023, ελλοχεύουν κίνδυνοι τόσο από το εσωτερικό όσο και από το εξωτερικό περιβάλλον που δυνατό να αποσταθεροποιήσουν την οικονομία. Ως εκ τούτου, επιβάλλεται εγρήγορση και προσήλωση στη συνετή δημοσιονομική πολιτική και στην υλοποίηση της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας.

56. Στο πλαίσιο της ετοιμασίας του Προϋπολογισμού τέθηκαν ανώτατα όρια δαπανών ανά Υπουργείο/Υφυπουργείο/Ανεξάρτητη Υπηρεσία. Με βάση τις οροφές αυτές καταβλήθηκε κάθε προσπάθεια να συνταχθεί ένας **ολοκληρωμένος Προϋπολογισμός** για υλοποίηση των Στρατηγικών Σχεδίων των Υπουργείων/Υφυπουργείων/Ανεξάρτητων Υπηρεσιών και αποφυγή κατάθεσης Συμπληρωματικών Προϋπολογισμών στη ΒΤΑ.

57. Επισημαίνεται ότι, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην υλοποίηση των αναπτυξιακών δαπανών καθώς και των λοιπών δαπανών, οι οποίες θα βοηθήσουν στην αναθέρμανση και ανάκαμψη της οικονομίας. Ιδιαίτερα, η υλοποίηση των έργων του ΣΑΑ, αναμένεται να συμβάλει σημαντικά στην επιτάχυνση της ανάπτυξης και στην ενίσχυση τη οικονομικής δραστηριότητας. Εναπόκειται στον κάθε ένα από εμάς να αξιοποιήσει τους διαθέσιμους πόρους κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, ώστε να διατηρήσουμε τα δημοσιονομικά μας υγιή για να αντιμετωπίσουμε τυχόν απρόβλεπτους κινδύνους.

58. Όπως κάθε χρόνο, προσβλέπω στη στενή συνεργασία και στον επαγγελματισμό όλων μας για την ορθολογική υλοποίηση του Προϋπολογισμού του 2023 και ΜΔΠ 2023 - 2025, με βάση τις νομοθετικές και άλλες ρυθμίσεις.

Γιώργος Παντελή
Γενικός Διευθυντής
Υπουργείου Οικονομικών

Κοιν.: Διευθύντρια Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού